

Landsorganisationen i Danmark

Islands Brygge 32D
2300 København S

Tlf. 3524 6000
Fax 3524 6300
Mail lo@lo.dk

Økonomi- og Indenrigsministeriet
fraas@oim.dk & monan@oim.dk

Sagsnr. 10-145
Vores ref. AGV/CAP
Deres ref.

Den 12. marts 2018

LO's høringssvar vedrørende det nationale reformprogram for 2018

LO takker for muligheden for at afgive bemærkninger til det nationale reformprogram (NRP) 2018. Ud over afsnittet vedrørende den "økonomiske situation", der udestår, har LO bemærkninger til de følgende afsnit:

LO's bemærkninger vedr. afsnit 3.1 om produktiviteten

Regeringen bør i NRP nævne, at Danmark i 2017 – som et led i EU-initiativet om etablering af nationale produktivetsråd – oprettede et uafhængigt produktivetsråd i regi af De Økonomiske Råd, som har til opgave at overvåge og analysere produktivetsudviklingen.

Produktivetsrådet offentliggjorde den første rapport i december 2017. Vurderingen her er, at Danmark ikke har det egentlig produktivetsproblem i forhold til andre sammenlignelige lande. Dertil bemærker Produktivetsrådet, at udviklingen i produktiviteten i flere af især de hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv peger i retningen af, at det er nærliggende at overveje, hvorvidt der er tale om målefejl i opgørelsen. Dermed skal man ifølge Produktivetsrådet være varsom med at tolke for håndfast på udviklingen i den reale produktivetsvækst i visse brancher. Regeringen bør medtage disse vurderinger fra Produktivetsrådet i afsnittet i NRP, hvor de omtaler produktiviteten i de hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv (andet afsnit side 4).

LO's bemærkninger vedr. afsnit 4.1 om de nationale mål for beskæftigelse

Den danske flexicurity-model har i de senere år været under et betydeligt pres som følge af den systematiske udhuling af kompensationsgraden for dagpengene. Sammen med en generel nedprioritering af den aktive arbejdsmarkedspolitik svækker det flexicurity-modellen til ugunst for hele arbejdsmarkedet. Netop den aktive arbejdsmarkedspolitik har kendetegnet Danmarks succes før, under og efter krisen i 2008. Af den grund, forholder LO sig meget kritisk til, at regeringen af flere gange har nedprioriteret dette.

Samtidig er det generelt problematisk, at NRP 2018 tenderer til at tilskrive positive beskæftigelseseffekter til senere års beskæftigelsesreformer, som lige såvel kan tilskrives positive konjunkturer.

LO mener overordnet, at vejen ind på arbejdsmarkedet for ledige går gennem uddannelse. Det betyder helt generelt, at der også fremadrettet vil være et betydeligt behov for investering i uddannelse blandt ledige. LO er derfor bekymret på de bebudede besparelser fra regeringen i forbindelse med "forenklingen" af beskæftigelsespolitikken. I takt med at ledigheden falder, øges behovet for kompetenceudvikling hos de ledige, der endnu ikke er kommet i ordinær beskæftigelse. Dette fortificeres yderligere gennem digitaliseringen, som netop kræver et livslangt læringsperspektiv, når man diskuterer fremtidens arbejdsmarked samt vækst og beskæftigelse.

I forhold til afsnittet "*ændrede regler for førtidspension og fleksjob*" på side 12 deler LO ikke regeringens overbevisning om, at lovændringen i 2018 selvstændigt set kan forventes at have positive beskæftigelseseffekter. Herudover er det meget tvivlsomt, om det vil få effekt på mere ensartet kommunal tildeling af førtidspension/fleksjob.

LO's bemærkninger til afsnit 4.2 om det nationale mål for forskning og udvikling

LO savner i det nationale reform program for 2018 en omtale af, at regeringen i december 2017 offentliggjorde sin forsknings- og innovationspolitiske strategi, hvori man ikke har taget højde for, at forskningsmidlerne gennem de senest mange år er faldet, idet man i 2015 havde afsat 1,1 pct. af BNP og i 2018 kun vil afsætte 1,0 pct. af BNP. I et europæisk perspektiv er 1 pct. af BNP ambitiøst, men taget positive væksttal og højkonjunktur i betragtning, mener LO, at Danmark bør investere mere i forskning.

LO anerkender, at regeringen har øget bevillingerne til forskning med knap 400 mio. kr. fra 2017 til 2018, men desværre er denne stigning ikke nok til at genetablere de forskningsbevillinger, der gjorde sig gældende før regeringsskiftet. Derfor klinger det hult, når regeringen selv mener, at de gør rigtig meget for at sætte gang i forskningen.

Det er endvidere ufyldstgørende, at NRP 2018 ikke omtaler, at finansloven for 2018 har resulteret i en række besparelser på uddannelsesområdet. Regeringens omprioriteringsbidrag på 2 pct. på alle takster er en meget voldsom besparelse, der ikke vil kunne undgå at forringe kvalitet og relevans i uddannelserne.

Trepartsaftalen om en styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse sikrede 150 mio. kr. i en kvalitetsudviklingspulje som kompensation for omprioriteringsbidraget. Regeringen toppede denne kvalitetsudviklingspulje med 20 mio. kr. i finansloven. Dette anerkender LO, men bemærker i det samme, at skolerne stadig er ramt af en besparelse på 100 mio. kr. i 2018 som følge af omprioriteringsbidraget.

Der er efter LO's overbevisning ikke brug for besparelser, men tværtimod et stærkt behov for at øge uddannelsesindsatsen, der er en investering, som kan fremme økonomisk vækst og sikre en stærk omstillingsparat arbejdsstyrke.

Selvom Danmark klarer sig godt i et europæisk perspektiv, har vi stadig udfordringer i forhold til frafald og manglende tilslutning til erhvervsuddannelserne. Det er kun omkring 18,5 pct. af 9.-10.-klassesafgangseleverne, der vælger en erhvervsuddannelse. Der er derfor langt til regeringens mål om 25 pct. i 2020 og 30 pct. i 2025.

For erhvervsuddannelser er frafaldet desværre fortsat meget højt. De nyeste tal fra Undervisningsministeriet viser, at 58,1 pct. af de unge, der startede på en erhvervsuddannelse i 2015, er faldet fra tre måneder efter endt grundforløb. Den tilsvarende procentandel var på over 64 pct. i 2013 og 2014, men det er desværre fortsat langt over de 10 pct., der er det nationale uddannelsesmål, hvorfor erhvervsuddannelserne bør have mere opmærksomhed fra regeringen.

I forhold til afsnit 4.4, side 20, angives det, at uddannelsesfrafaldet i 2016 lå på 7,2 pct. for de 18-24-årige, og at Danmark dermed opfylder EU-målet om 10 pct. Det fremstår dog uklart, hvordan regeringen kommer frem til 7,2 pct. for denne aldersgruppe. Dertil kommer, at der må være store forskelle mellem de forskellige uddannelser, de 18-24 påbegynder, og det frafald, der er på uddannelserne. LO mener, hertil at dette bør klarificeres yderligere.

LO's bemærkninger vedr. afsnit 4.3 om de nationale mål for klima og energi

Regeringen omtaler i NRP 2018, at den grønne omstilling skal fortsætte på en bæredygtig omkostningseffektiv måde, hvor hensyn til arbejdspladser og konkurrenceevne går hånd i hånd. Dette er LO enige i. Men for at opnå dette og NRP 2018-målene om 30 pct. vedvarende energi er det afgørende, at energirenovering af Danmarks bygningsmasse for både boliger og erhvervsejendomme kommer højt op på dagsordenen, idet vi ikke bare kan bruge løs af energien, selvom den er grøn, men skal igangsætte initiativer, der kan medvirke til at mindske vores brug af den grønne energi.

Sådanne initiativer vil bl.a. medvirke til at fremme eksportmulighederne for grønne løsninger. Derfor opfordrer LO yderligere til, at Regeringen arbejder for, at sikre danske virksomheder og deres medarbejdere de bedste forudsætninger for at tiltrække EU midler ift. både den europæiske innovationsfonden og moderniseringsfonden.

Ovenstående er betinget af, at et kommende dansk energi-politisk forlig, sammentænkes med etableringen af innovationsfonden og herunder det potentiale, som den har for dansk eksport af energioptimale løsninger. Her spiller de danske energisparemidler en afgørende rolle for, hvorvidt Danmark har spillerum til reelt at praktisere den grønne omstilling, og de gevinster som den medfører.

Dette betyder *ikke*, at man i fremtiden skal øge det nationale forbrug, selvom energi-produktion bliver mere effektivt og dermed billigere. LO mener endvidere, at energirenovering af Danmarks eksisterende bygningsmasse bør have en fremtrædende position i regeringens energipolitik.

LO's bemærkninger vedr. afsnit 4.5 om de nationale mål for social inklusion

Kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen (jobreform I) har ifølge effektevalueringen, udarbejdet af Beskæftigelsesministeriet, haft en betydelig lavere beskæftigelseseffekt

end forventet. Således er de reelle tal, at de 124.556 kontanthjælpsforløb fra 2012-2017 (fordelt på 92.700 personer), som kan medregnes, i gennemsnit er blevet forkortet med 3,4 dage (fra i gennemsnit at have en varighed på et år og seks dage til en varighed på et år og to dage). Det omregner effektevalueringen til 190 fuldtidspersoner. Beskæftigelsesministeriet omregner og offentliggør så dette som 600 fuldtidspersoner i pressemeddelelse af 28. februar, hvilket effektanalysen understreger, at man ikke kan gøre.

LO mener, at dette i særdeleshed er problematisk, da regeringen i reformprogrammet adskillige gange benytter argumentet om, at disse gennemførte reformer (jobreform 1 og 2) isoleret set er med til at sikre de nationale 2020-mål. Hvis denne præmis er gældende, må det for så vidt også være gældende, at kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen resulterer i en fravigelse af de nationale mål for bl.a. social inklusion. De ovennævnte beslutninger har jo desværre øget antallet af børn, der lever under fattigdomsgrænsen, på ét år (2016) med 10.500 til 48.300 børn.

I forhold til regeringens tidligere beslutning om at afskaffe fattigdomsgrænsen, har man fjernet muligheden for at måle, hvordan den førte politik påvirker fattigdommen i Danmark. Dette mener LO er stærkt kritisabelt, og det bør som minimum omtales i det nationale reformprogram, da det kan påvirke indfrielsen af det nationale mål for social inklusion.

LO vil afsluttende rose regeringens initiativ om etableringen af en tænketank med fokus på fastholdelse af seniorer på arbejdspladsen. Dette er i overensstemmelse med den europæiske rammeaftaler om aktiv aldring. Der sigter på at lette overførsel af viden og erfaring mellem generationer på arbejdspladsen samt tager hensyn til de skiftende nationale demografiske og arbejdsmarkedsmæssige realiteter.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Arne Grevsen', written in a cursive style.

Arne Grevsen